

Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach wekslowych za 2015 r.

MIROSŁAW BĄCZYK

Deklaracja wekslowa jako tzw. początek dowodu na piśmie

Deklaracja wekslowa może stanowić pismo, o którym mowa w art. 74 § 2 k.c., uprawdopodobniające zawarcie umowy [wyrok SN z 9.12.2015 r. (II CSK 859/14), niepubl.].

Okazuje się, że można mówić o kolejnej, jurydycznej funkcji deklaracji wekslowej w obrocie prawnym, tj. funkcji tzw. początku dowodu na piśmie, jeżeli deklaracja wekslowa przybrała postać pisemną, co jest regułą. Okazuje się bowiem, że ograniczenia dowodowe co do faktu wykazania czynności prawnej (umowy), przewidziane w art. 74 § 1 k.c., mogą zostać pominięte, jeżeli fakt taki będzie uprawdopodobniony także za pomocą deklaracji wekslowej.

Z ustaleń faktycznych dokonanych w danej sprawie wynika, że pożyczkodawca starał się udowodnić fakt udzielenia ustnej pożyczki pieniężnej pozwanym małżonkom. Oba Sądy *meriti* oddaliły powództwo i uznały, „że deklaracja wystawcy weksli *in blanco* oraz wystawione weksle *in blanco* nie stanowią początku dowodu na piśmie” w rozumieniu art. 74 § 2 k.c. Wyjaśniając kształtowanie się tej instytucji w perspektywie historycznej SN zajął trafnie odmienne stanowisko przy uwzględnieniu okoliczności danej sprawy. Podzielił, zawartą w skardze kasacyjnej, opinię skarżącego, że ustalenie nieważności innych umów pożyczek w poprzednim postępowaniu nie może wykluczać nawiązania między stronami innego stosunku zobowiązaniowego, a więc ustnej umowy pożyczki. Deklaracja wekslowa, w zależności od jej treści, mogłaby stanowić pismo wskazane w art. 74 § 2 k.c., uprawdopodobniające zawarcie ustnej umowy pożyczki.

Na pewno myśl zawartą w tym orzeczeniu można by uogólnić i stwierdzić, że deklaracja wekslowa może stanowić początek dowodu na piśmie w rozumieniu art. 74 § 2 k.c. nie tylko wtedy, gdy na fakt zawarcia ustnej umowy pożyczki powołuje się strona takiej umowy (pożyczkodawca). Deklaracja wekslowa o określonej treści może pojawić się bowiem w każdej umowie obligacyjnej.